

Samarbejde om virksomheders deltagelse i erhvervsfremmeaktiviteter på tværs af regionsgrænser

1. Baggrund for samarbejdsaftalen

De tre vstdanske vækstfora for Region Syddanmark, Region Midtjylland og Region Nordjylland ønsker et styrket samarbejde. På den baggrund er der identificeret fire fokusområder, hvor det er aftalt, at der igangsættes en række initiativer, som skal skabe synergi blandt de involverede partnere.

Nærværende samarbejdsaftale skal ses som et redskab for udmøntningen heraf og indeholder en række principper for virksomhedernes deltagelse i ordninger på tværs af regionsgrænser.

Behovet for et øget samarbejde understøttes blandt andet af en OECD-analyse af den regionale innovations- og erhvervsfremmeindsats i regionerne Syddanmark og Midtjylland samt evalueringen af kommunalreformen.

2. Den regionale specialisering

Styrkepositionerne er forskellige fra region til region. Set i lyset af kravene om smart specialisering i den nye strukturfondsperiode fra 2014 til 2020 må det forventes, at de enkelte regioners fokus på specialisering vil tiltage. Derfor er det oplagt, at regionerne i højere grad drager nytte af hinandens styrkepositioner med henblik på at sikre synergi mellem vækstindsatserne. Det gælder blandt andet i forhold til at skabe kritisk masse, hvad angår virksomheder og kompetencer. Det betyder samtidig, at de tre regioner anerkender, at man ikke står lige stærkt på alle områder, og at alle derfor kan høste fordele af et gensidigt forpligtende samarbejde.

Et godt eksempel på et konkret samarbejde mellem de tre regioner er inden for vindenergi med en stærk offshore sektor i Esbjerg, internationale vindproducenter i Midtjylland samt forskere og ingeniører fra Aalborg Universitet. På de øvrige af regionernes satsningsområder vil der være lignende muligheder for øget samarbejde, og dette samarbejde forventes med tiden at blive udviklet yderligere.

3. Synergier mellem regionernes satsninger

De vstdanske regioner bygger deres erhvervsfremmeindsats på en strategi, der sætter kursen for vækstindsatsen i de respektive regioner. Fælles for erhvervsudviklingsstrategierne er, at de indeholder en række strategiske mål, der tager udgangspunkt i den enkelte regions styrker og svagheder og dermed de erhvervspolitiske udfordringer.

De tre vstdanske vækstfora vil samarbejde om fire fokusområder. Fokusområderne er kendetegnet ved at have en stærk forankring inden for de tre regioners styrkepositioner. Det afspejler sig blandt andet i, at Uddannelses- og Forskningsministeriet har godkendt flere landsdækkende innovationsnetværk for perioden 2014-2018, som har en stærk forankring i det vstdanske område.

De fire fokusområder er inden for nedenstående styrkepositioner og tager udgangspunkt i det etablerede samarbejde med relevante innovationsnetværk og klyngeorganisationer:

- **Fødevarer**, som omfatter ressourceområdet fra produktion, forarbejdning, afsætning over til forskning og udvikling.
- **Energi**, som omhandler hele energi- og miljøområdet, herunder energi- og miljøteknologi, offshore-energi, bioøkonomi og den erhvervsrettede del af strategisk energiplanlægning. Indsatsen på vind-

området tager udgangspunkt i det etablerede samarbejde om Det Nationale Vindprogram og i innovationsnetværkene på området som eksempelvis Inbiom og Offshoreenergy.dk.

- **Sundheds- og velfærdsteknologi**, som omhandler teknologi, processer og service rettet mod sundheds- og socialområdet.
- **Fremtidens industri** - Danmark som produktionsland, som omhandler højteknologisk produktion, automatisering, fremstilling og underleverandørnetværk mv.

Hertil kommer **turisme**, hvor der er indgået en politisk aftale mellem regeringen og et flertal af Folketingets partier om en ny landsdækkende organisering af den regionale turismeindsats med virkning fra januar 2015. Der oprettes tre udviklingselskaber med fokus på henholdsvis kyst- og naturturisme, storbyturisme og erhvervsturisme.

Derudover er der i regi af **Jyllandskorridoren** ambitioner om at styrke det tværregionale klyngesamarbejde gennem et fælles, transnationalt Interreginitiativ.

3.1 Fødevarer

Samarbejdet omhandler udvikling af en fødevarerklunge, som kan styrke Danmarks position som internationalt fødevarerland med henblik på at tiltrække nye virksomheder, iværksættere og investorer. Det danske samarbejde på fødevarerområdet udbygges således, at virksomheder fra alle regioner får gavn af den vestdanske indsats. Konkrete eksempler på samarbejdsområder:

- Udvikling af en model for regionalt samarbejde på tværs af fødevarerinitiativer
- Identifikation af modeller for SMV'ers deltagelse i en fødevarer KIC
- Udvikling af fiskeri- og akvakultursektoren i Region Nordjylland og Region Midtjylland

3.2 Energi

Vestdanmark har en række internationale styrkepositioner i energisektoren bl.a. inden for vind, fjernvarme, offshore og bioøkonomi. Samarbejdet omfatter at skabe gode rammer for udvikling og demonstration af effektive energiteknologier og facilitering af samarbejde mellem virksomheder og videninstitutioner, som kan give mulighed for at styrke eksport og erhvervsudvikling. Et andet område er multifunktionelle produkter og koncepter, som eksempelvis integrerer systemleverancer til vindmølleindustrien. Her er der en stigende efterspørgsel efter løsninger. Konkrete eksempler på samarbejdsområder:

- Udarbejdelse af et fælles vindenergi program, som skal opnå status som masterplan for de samlede erhvervsudviklingsprojekter i vindsektoren i de kommende år
- Samarbejde om strategisk energiplanlægning i et vækstperspektiv

3.3 Sundheds- og velfærdsteknologi

Samarbejdet rummer udnyttelse af potentialet for at udvikle salg af sundheds- og velfærdsteknologi samt sundheds- og velfærdsservice både på det danske og udenlandske marked. Der er tale om en langsigtet satsning med offentlig-privat samarbejde om innovation som omdrejningspunkt. I samarbejdet er den offentlige sektors rolle som marked og drivkraft for intelligent offentlig efterspørgsel central. Konkrete eksempler på samarbejdsområder:

- Samarbejde om øget eksport gennem Healthcare DENMARK
- Samarbejde om konkrete innovative udbud regionerne imellem i forlængelse af det nationale samarbejde
- Udvikling af en model for regionalt samarbejde på tværs af relevante innovationsnetværk og klyngeorganisationer

3.4 Fremtidens industri

Vestdanmark har oplevet et fald i antallet af produktionsarbejdspladser. Produktionsvirksomhederne er en væsentlig drivkraft for vækst og velstand, og der er mange arbejdspladser knyttet til produktion både i produktionserhvervene og inden for byggeri, transport og andre serviceerhverv. Der er en national målsætning om, at Danmark skal være et attraktivt produktionsland. Samarbejdet skal understøtte gode rammer for de etablerede produktionsvirksomheder, samtidig med en understøttelse af at flere nye virksomheder vokser sig større og i højere grad bidrager til vækst og jobskabelse. Konkrete eksempler på samarbejdsområder:

- Den nyeste viden og forskning på industri- og teknologiområdet skal forankres i virksomhederne gennem struktureret samarbejde mellem MADE, innovationsnetværk, videninstitutioner med flere
- Opfølgning på samarbejde om en fælles indsats for eksport- og internationalisering for SMV'er
- Bidrage til at udveksle erfaringer i forhold til en fælles indsats rettet mod industriens muligheder for at skaffe kvalificeret arbejdskraft. Indsatsen skal øge andelen af unge og voksne, der får relevante erhvervsrettede kompetencer i forhold til industriarbejdspladser.

4. Principper for virksomhedernes deltagelse i det tværregionale samarbejde

Det overordnede formål er at tilskynde til, at virksomhederne oplever, at de - uanset geografisk tilhørsforhold - har mulighed for at deltage i relevante aktiviteter med henblik på udvikling af virksomheden. Regionsgrænserne skal ikke opleves som en barriere for den enkelte virksomheds deltagelse i relevante aktiviteter. Virksomhederne skal med andre ord opleve, at det er nemt og ubureaukratisk at deltage.

Konkret dækker de tre vstdanske regioner hver især eventuelle udgifter til alle virksomheders deltagelse i aktiviteter, som indeholder kontante tilskud. Dvs., den enkelte region skeler ikke til det geografiske tilhørsforhold for den enkelte virksomhed men betaler for, at virksomheder fra de to andre regioner deltager i aktiviteterne.

Hver region udarbejder årligt en opgørelse over det samlede tilskud til virksomheder udenfor regionen fordelt på projekter. Den enkelte region har ansvar for at sikre, at der følges op på pengestrømmene. Der udarbejdes en samlet opgørelse, som viser hver regions samlede forbrug af midler til virksomheder udenfor regionen. På den baggrund evalueres denne ordning, og der tages stilling til, hvorvidt ordningen skal fortsætte.

I forhold til de enkelte regioners styrkepositioner og satsninger bakker de tre regioner hinanden op i arbejdet med disse og indgår et gensidigt forpligtende samarbejde. Gode eksempler herpå findes allerede på sundheds-, fødevarer- og energiområdet. Det kan være i form af:

- gensidig information om de strategiske satsninger og innovationsnetværk
- gensidig orientering når en region tager initiativ til formaliseret samarbejde med klyngeaktører i de andre regioner
- gensidig promovering af innovationsnetværk, regionale programmer mv.
- indgåelse af aftaler om hvem der deltager i styregrupper
- gensidig indmeldelse i foreninger, klynger mv.

Hver region indarbejder ovenstående principper i relevante aftaler med operatører.

Aftalen træder i kraft den 1. juli 2015 under forudsætning af politisk godkendelse i de tre vstdanske vækstfora.

Der udarbejdes en status efter et halvt år, som falder samtidig med opgørelsestidspunktet til Strukturfondene. De tre regioner evaluerer ordningen efter et års virkning og tager stilling til, hvorvidt ordningen skal fortsætte.